

Sygn. akt III RC 450/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2014 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Izabela Żylińska-Małecka

Protokolant: Agnieszka Morasz

po rozpoznaniu w dniu 20 sierpnia 2014 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie sprawy z powództwa **M. N. (1)**

przeciwko **K. M.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy będący ugoda zawartą przed Sądem Rejonowym w Dzierżoniowie w dniu 29 sierpnia 2011 roku w sprawie III RC 365/11 w części dotyczącej alimentów w kwocie po 500 zł miesięcznie ustalonych od M. N. (1) na rzecz N. N. (1) za okres od 1 listopada 2011 roku do 30 września 2013 roku;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. B. (1) kwotę 1200 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej przyznanej K. M. z urzędu;

III. nie obciąża K. M. kosztami postępowania w sprawie.

Sygn. akt III RC 450/13

UZASADNIENIE

Powód M. N. (1), reprezentowany przez pełnomocnika adw. A. C., w dniu 21 października 2013 roku wniósł pozew do przeciwko pozwanej K. M. o pozbawienie w części wykonalności tytułu wykonawczego, będącego ugoda zawartą przed Sądem Rejonowym w Dzierżoniowie w dniu 29 sierpnia 2011 roku w sprawie sygn. akt III RC 365/11, obejmującego okres od listopada 2011 roku do września 2013 roku. W uzasadnieniu swojego żądania podał, że od około trzech lat pozostawał w związku partnerskim z pozwaną, która samotnie wychowywała sześciolatniego syna. Ze związku w dniu (...) urodziła się córka N. N. (1). W dniu 29 sierpnia 2011 roku strony zawarły ugoda na mocy, której powód zobowiązał się łożyć na utrzymanie N. N. (1) alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie. Przez pierwsze trzy miesiące powód łożył ustaloną kwotę alimentów. Wkrótce strony zamieszkały w wynajętym mieszkaniu, a jednocześnie podjęły starania o przyznanie mieszkania komunalnego. W dniu 26 listopada 2011 roku strony podpisały umowę przyznanego im mieszkania, które nadawało się do kapitalnego remontu. K. M. przebywała na urlopie macierzyńskim, otrzymywała także alimenty na starszego syna w kwocie 500 zł oraz zasiłek rodzinny. Powód pracował zawodowo i dorywczo, utrzymując rodzinę. W dniu 2 kwietnia 2012 roku zaciągnął kredyt w kwocie 30.000 zł, które to pieniądze zostały przelane na konto powódki i którymi dysponowała. M. N. (1) finansował remont mieszkania, a także opłacał rachunku z tytułu eksploatacji mieszkania, przekazywała powódce pieniądze na życie. Strony mieszkały razem w okresie od października 2011 roku do 30 września 2013 roku. Powód wyprowadził się od pozwanej, nie chcąc być fałszywie oskarżonym o znęcanie, okradanie pracodawcy, nadużywanie alkoholu. K. M. wraz z dziećmi pozostała w mieszkaniu,

które zostało wyremontowane i stosownie wyposażone. Pozwana, po wyprowadzeniu się powoda, wniosła o wszczęcie postępowania egzekucyjnego alimentów na rzecz N. N. (1).

Na rozprawie w dniu 15 stycznia 2014 roku adw. A. C., pełnomocnik powoda M. N. (1), podtrzymała w całości żądanie przedstawione w pozwie z dnia 18 października 2013 roku. Natomiast adw. M. B. (1), pełnomocnik z urzędu pozwanej K. M. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Powód M. N. (1) w informacyjnym słuchaniu podał, że pozostawał z K. M. w związku od kwietnia 2010 roku do maja 2013 roku. Po trzymiesięcznym wspólnym zamieszkiwaniu doszło między stronami do konfliktu i w tym czasie K. M. wystąpiła o alimenty. Jednak po trzech miesiącach strony zeszyły się i ponownie razem zamieszkały. Prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. K. M. zajmowała się domem zaś powód pracował, przy czym pieniędzmi dysponowała pozwana.

Pozwana K. M. w informacyjnym słuchaniu podała, że będąc w ciąży z drugim dzieckiem pobierała zasiłek wychowawczy na syna O. zaś po urodzeniu N. N. (1) otrzymywała zasiłek macierzyński w kwocie 1.200 zł miesięcznie. W spornym okresie zamieszkiwała z powodem i dwójka dzieci. Strony prowadziły wspólne gospodarstwo domowe. K. M. podała, że z dochodów powoda wykonywała opłaty z tytułu eksploatacji mieszkania zaś ze swoich dochodów kupowała jedzenie i środki czystości.

SĄD USTALIŁ NASTĘPUJĄCY STAN FAKTYCZNY:

W dniu 25 lipca 2011 roku K. M. wniosła pozew do Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie, domagając się od M. N. (2) na rzecz ich wspólnej córki N. N. (1) alimentów w kwocie po 1.200 zł miesięcznie. W uzasadnieniu żądania podała, że wprowadziła zamieszkuje razem z pozwanym, to ten nie łoży na utrzymanie dziecka. Na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2011 roku podała, że rozstała się z pozwanym około miesiąca temu. Od czerwca do października 2011 roku będzie przebywała na urlopie macierzyńskim, a potem zamierza przejść na urlop wychowawczy. Otrzymuje z tytułu zasiłku macierzyńskiego kwotę 1.400 zł miesięcznie oraz 550 zł alimentów na rzecz starszego syna i zasiłek rodzinny w kwocie 68 zł miesięcznie. Przebywając na urlopie wychowawczym otrzyma kwotę 480 zł miesięcznie. Z kolei pozwany podał, że pracuje w firmie w B., zarabiając 1.700 zł miesięcznie, a obecnie mieszka w mieszkaniu ciotki. Opłaty zamieszkanie wynoszą 600 zł miesięcznie.

W tej sytuacji strony zawarły ugodę na mocy, której M. N. (1) zobowiązał się łożyć na rzecz N. N. (1) tytułem alimentów kwotę po 500 zł miesięcznie.

Dowód:

Akta Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie III RC 365/11

M. N. (1) i K. M. poznali się N.N. kwietniu 2010 roku. Wówczas pozwana sama wychowywała syna O.W., na którego otrzymywała alimenty w kwocie 550 zł miesięcznie oraz świadczenia z tytułu zasiłku rodzinnego i wychowawczego. Wkrótce strony zamieszkały wspólnie najpierw w mieszkaniu ciotki powoda, a potem w wynajętym mieszkaniu w D.. Powód M. N. (1) pracował w Niemczech. We wrześniu 2010 roku K. N. zaszła w ciążę i N. dniu (...) urodziła córkę N. N. (1). W 2011 roku M. N. (1) podjął pracę w firmie (...) w B.. Między stronami doszło do konfliktu i gdy mał. N. miał trzy miesiące strony rozstały się. W lipcu 2011 roku K. M. wystąpiła do Sadu o zasądzenie alimentów od M. N. (1) na rzecz N. N. (1) w kwocie po 1.200 zł miesięcznie. W dniu 28 sierpnia 2011 roku została zawarta ugoda sądowa na mocy, której M. N. (1) zobowiązał się łożyć na rzecz N. N. (1) alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie. Od listopada 2011 roku strony reaktywowały swój związek i zamieszkali razem. Powód M. N. (1), pracując w firmie (...) wyjeżdżał w delegację do pracy w Niemczech. Powód przebywał w delegacji w Niemczech Niemczech okresach: od 1 listopada 2011 r. do 22 grudnia 2011 r., od 12 czerwca 2012 r. do 2 lutego 2012 r., od 5 listopada 2012 r. do 12 grudnia 2012 r., od 14 stycznia 2013 r. do 22 lutego 2013 r., otrzymując dietę w kwocie 26 euro za dobę. Jednocześnie w kraju powód otrzymywał wynagrodzenie za pracę. Powód pieniądze uzyskane z delegacji przekazywał K. M.. Kwotę 500 euro przekazał pozwanej w lipcu 2012 roku M. N. (3) - brat powoda. Dwukrotnie kwoty 400 euro i 600 euro były przelewane z Niemiec na konto siostry pozwanej.

M. N. (3)dwukrotnie przekazał K. M. wynagrodzenie za pracę powoda, które było wypłacane w czasie pobytu M. N. (1) w delegacji w Niemczech. Pieniądze były przekazane z zaklejonych kopertach. Powód, będąc w Niemczech kupował środki czystości, a czasami ubrania, które były przekazywane K. M.. Na początku 2011 roku strony podjęły starania o przyznanie lokalu komunalnego. Umowa najmu lokalu w B. przy ul. (...), o pow. 42,16 m², została zawarta ze stronami w dniu 26 listopada 2012 roku. Czynsz za mieszkanie został ustalony na kwotę 185,93 zł miesięcznie. Mieszkanie wymagało kapitalnego remontu. W mieszkaniu zostały skute tynki, postawione ścianki działowe, wymieniono podłogi oraz instalacje. Mieszkanie zostało wyposażone w nowe meble oraz sprzęt gospodarstwa domowego. W remoncie pomagał brat i ojciec powoda, a także powód. Byli także wynajmowani robotnicy. Materiały budowlane, sprzęt domowy oraz wynagrodzenia dla wynajmowanych wykonawców były zakupywane i czynione przez strony ze środków z kredytu zaciągniętego przez powoda w dniu 2 kwietnia 2012 roku w kwocie 39.473,68 zł, którą pożyczkobiorca zobowiązał się spłacić w 96 ratach w równych ratach po 664,32 zł miesięcznie oraz z pożyczek od rodziny. Remont mieszkania rozpoczął się po uzyskaniu stosownych zezwoleń budowlanych i trwał siedem miesięcy. Z przedłożonych faktur i dowodów wpłat wynika, że na poczet remontu mieszkania w B. została wydatkowana kwota nie mniejsza niż 18.840 zł. Strony do wyremontowanego mieszkania w B. przeprowadziły się w listopadzie 2012 roku.

K. M., będąc zatrudniona (...) Sp. z o.o. w otrzymała w listopadzie 2011 roku wynagrodzenie w kwocie 1.689,40 zł, w październiku 2011 roku w kwocie 1.542,16 zł zaś od listopada 2011 roku do października 2012 roku otrzymywała z tytułu zasiłku wychowawczego po 154 zł miesięcznie zaś od listopada 2012 roku do września 2013 roku po 179 zł miesięcznie. Natomiast (...) w Ł. w okresie od września 2011 roku do października 2012 roku otrzymała świadczenia rodzinne w łącznej kwocie 7.581,40 zł czyli średnio 541,53 zł miesięcznie zaś z (...) w B. z tytułu zasiłku rodzinnego i dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urlopu wychowawczego otrzymała łącznie kwotę 6.326 zł za okres od 1 listopada 2012 roku do 30 września 2013 roku, czyli 575 zł miesięcznie. Dochód pozwanej w okresie od listopada 2011 roku do września 2013 roku z tytułu świadczeń rodzinnych wyniósł łącznie 729 zł miesięcznie. Jednocześnie K. M. otrzymywała alimenty na rzecz O. w kwocie po 550 zł miesięcznie.

M. N. (1) i K. M. okresie od listopada 2011 roku do września 2013 roku zamieszkiwali razem i wspólnie prowadzili gospodarstwo domowe, wychowując razem mał. O. W. i N. N. (1). Nie rozliczali się między sobą z czynionych wydatków. W rzeczonym okresie kupowali i sprzedawali samochody, z których trzy były zarejestrowane na pozwaną. Z reguły z dochodów powoda były uiszczane opłaty z tytułu eksploatacji mieszkania, a pozwana zakupywała wyżywienie. Ze środków z kredytu, który zaciągnął powód był przeprowadzony remont mieszkania. Ratę kredytu spłacał, i nadal to czyni, M. N. (1). Powód wyprowadził się z mieszkania w B. w październiku 2013 roku, pozostawiając meble i wyposażenie za wyjątkiem telewizora, pralki, lodówki i mikrofalówki, gdyż te urządzenia zabrał ze sobą.

Dowód:

- umowa najmu z dn. 26.11.2012 r. – k 13-14
- umowa o kredyt z dn. 2.04.2012 r. –k. 15-20
- wydruki z przelewów wewnętrznych za okres od maja 2012r. do września 2013 r. – k. 21-27
- zaświadczenie (...) w B. z dn. 08.01.2014r. – k. 109
- potwierdzenia wykonania przelewów – k. 111-121
- faktury - k.125-174
- potwierdzenia przelewów i dowody wpłat – k. 179-197
- zaświadczenie o zatrudnieniu z dn. 31.01.2014 r. – k. 98
- fotografie mieszkania w B. – k. 103

- zaświadczenie z dn. 18.03.2014 r. – k. 199
- zeznania św. M. G. – k. 201verte - k. 202
- zaświadczenie z (...) w B. z dn. 26.03.2014 r. – k. 212
- zaświadczenie z (...) w Ł. z dn. 27.03.2014 r. – k. 213
- zaświadczenie o zarobkach (...) Sp. z o.o. z dn. 29.04.2014 r. – k. 219
- zeznania św. L. N. – k. 220-220verte
- zeznania św. M. N. (3) – k. 221-221verte
- zeznania św. M. B. (2) – k. 222
- zeznania św. P. D. – k. 222-222 verte
- zeznania św. W. Z.- k. 231-232
- zeznania M. N. (1) – k. 232-233
- zeznania K. M. – k. 233-234

SĄD ZWAŻYŁ:

Żądanie powoda M. N. (1) jest oparte na treści art. 840 §1 punkt 2 kpc, który stanowi, że dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli: po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Zdaniem Sądu żądanie zasługuje na uwzględnienie albowiem w okresie od listopada 2011 roku do końca 2013 roku powód spełnił świadczenie alimentacyjne wynikające z ugody sądowej z dnia 29 sierpnia 2011 roku, choć nie czynił to w formie przekazywania wprost pozwanej kwoty 500 zł jako należnych alimentów. Kwota ta była niejako składową środków pieniężnych jakimi dysponowała na co dzień K. N., a które pochodziły z dochodów powoda bądź też które – również z dochodów powoda – były przeznaczone na zaspokojenie potrzeb rodziny, którą w tamtym czasie tworzyli. Nie ulega bowiem wątpliwości, że strony pozostawały w spornym okresie w nieformalnym związku, razem mieszkały i prowadziły wspólne gospodarstwo domowe. Świadczą o tym zeznania świadków M. G., L. N., M. N. (3), M. B. (2) i W. Z., a także samych stron. Świadek M. G., która była sąsiadką stron w D., zeznała że strony razem robiły zakupy, prowadziły remont mieszkania z kredytu, który otrzymał powód, a M. N. (1), przebywając w Niemczech przekazywał do domu środki czystości zaś pozwana podawała mu prowiant. Jednocześnie świadek przyznał, że był to burzliwy związek, że zdarzało się, iż powód pił. Również świadek W. Z. nie miał wątpliwości, że strony pozostawały w związku. Takiej wątpliwości nie mieli też świadkowie L. N., M. N. (3) i M. B. (2). Zeznania tychże świadków są w tym zakresie spójne. Poza wątpliwością pozostaje dla Sądu także kwestia

związana z dysponowaniem przez pozwaną częścią dochodów pozyskiwanych przez powoda, a są to kwoty z diet wypłacanych za pracę w Niemczech (łącznie 1.500 euro) oraz wynagrodzenie wypłacane w kraju w czasie delegacji powoda w Niemczech. Wskazaną okoliczność potwierdził świadek M. N. (3), M. B. (2), P. D. i W. Z.. K. M. miała też dostęp do środków otrzymanych przez M. N. (1) z kredytu. Znamienne jest stwierdzenie K. M. w trakcie słuchania informacyjnego, że „Nie rozliczaliśmy się kwotowo z wydatków. Ja z dochodów powoda wykonywałam jedynie na

eksploatację mieszkania.” W trakcie zeznania w charakterze strony K. N. nie potwierdziła swojego stanowiska w tym zakresie, ale jednocześnie przyznała, że po kłótni z partnerem zawiozła 19.500 zł z kredytu matce powoda, że pieniądze na zakup materiałów budowlanych i wypłaty dla pracowników otrzymywała od powoda, że zostały jej przekazane pieniądze z diet powoda z tym, że nie w kwocie 1.500 euro, ale 800 euro. Odnośnie otrzymanych kwot w euro Sąd uznał, że była to kwota 1.500 euro, gdyż w tym zakresie dał wiarę świadkom M. N. (3), W. Z. i M. B. (2). Zważyć również należy, że K. M. w listopadzie 2011 roku otrzymała wynagrodzenie w kwocie 1.689,40 zł potem zaś, aż do października 2012 roku otrzymywała z tytułu zasiłku wychowawczego po 154 zł miesięcznie zaś od listopada 2012 roku do września 2013 roku po 179 zł miesięcznie. Oprócz tego z (...) w Ł. w okresie od września 2011 roku do października 2012 roku otrzymała świadczenia rodzinne po 541,53 zł miesięcznie zaś z (...) w B. z tytułu zasiłku rodzinnego i dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urlopu wychowawczego od 1 listopada 2012 roku do 30 września 2013 roku w kwocie po 575 zł miesięcznie. Dochód pozwanej w okresie od listopada 2011 roku do września 2013 roku z tytułu świadczeń rodzinnych wyniósł średnio około 750 zł miesięcznie. Jednocześnie K. M. otrzymywała alimenty na rzecz O. w kwocie po 550 zł miesięcznie. Skoro dochód K. M., licząc alimenty na O., wynosił nie więcej niż 1.300 zł miesięcznie, a koszty związane z eksploatacją mieszkania w D. wynosiły około 600 zł zaś w B. 700 zł (bez raty kredytu), to na utrzymanie pozwanej i dwójki dzieci pozostawałby kwota 600 -700 zł miesięcznie. W tej sytuacji nie sposób nie zgodzić się z twierdzeniami powoda, żełożył na utrzymanie rodziny, a pieniądze z jego dochodów w znacznej mierze zaspokajały potrzeby rodziny.

Zdaniem Sądu alimenty w postaci renty pieniężnej winny być uiszczane w przypadku braku wspólnego gospodarowania zobowiązanego i uprawnionego do alimentacji oraz braku wspólnego wychowywania dzieci. Skoro strony w spornym okresie wspólnie zamieszkiwały i gospodarowały, przy czym była to wola obu stron, a powód zabezpieczał podstawowe potrzeby rodziny zwłaszcza potrzeby mieszkaniowe, to spełnił swój obowiązek alimentacyjny wynikający z ugody sądowej z dnia 29 sierpnia 2011 roku. Tym samym zrealizował świadczenie w sposób uzasadniający ochronę dłużnika w trybie art. 840§1 pkt 2 kpc. Zgodnie z wyrokiem SN z dnia 4 listopada 2005 roku V CK 296/05 dobrowolne spełnienie świadczenia przez dłużnika po uzyskaniu tytułu wykonawczego nie wyklucza wytoczenia przez dłużnika powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. W przedmiotowej sprawie, według Sądu, taka sytuacja miała miejsce. Jakkolwiek judykatura, co do zasady, wskazuje, że powództwo z art. 138 krop wyłącza dopuszczalność powództwa przeciwegzekucyjnego z art. 840 kpc, tym niemniej jeśli dłużnik nie kwestionuje istoty tytułu wykonawczego i nie powołuje się na zmianę stosunków, o których mowa w art. 138 krop, a powołuje się na okoliczności faktyczne, które spowodowały, iż świadczenie zostało spełnione, to takie żądanie należy rozpoznać w trybie postępowania opozycyjnego, co w niniejszej sprawie miało miejsce. Ponadto Sąd doszedł do przekonania, że aktualna realizacja świadczenia alimentacyjnego na podstawie rzeczony ugody sądowej zakres od listopada 2011 roku do końca września 2013 roku w drodze stałaby Apelacyjnego sprzeczności z zasadami współżycia społecznego i prowadziłyby do nadużycia prawa ze strony pozwanej. W wyroku z dnia 30 maja 2014 r.I ACa 126/14 Sąd Apelacyjny w Białymstoku stwierdził, że powództwo opozycyjne jest dopuszczalne, jeśli egzekucja świadczenia stwierdzonego tytułem egzekucyjnym stanowiłaby nadużycie prawa z uwagi na zdarzenie zaistniałe po jego powstaniu. Podstawą tego powództwa byłby art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. oraz jednoczesne spełnienie przesłanek z art. 5 k.c. Jednak - z uwagi na to, że zastosowanie konstrukcji nadużycia prawa podmiotowego nie może trwale pozbawić uprawnionego jego prawa - uwzględnienie powództwa opozycyjnego, opartego na zdarzeniu wypełniającym dyspozycję art. 5 k.c., może prowadzić jedynie do ochrony czasowej (LEX nr 1480396).

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w punkcie I wyroku. O kosztach w punkcie II wyroku Sąd orzekł na podstawie §6 punkt 4 rozporządzenia MS z dn. 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu. O kosztach w punkcie III Sąd orzekł na podstawie art.102 kpc, który stanowi, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. K. M. wprawdzie ma status strony w niniejszym postępowaniu, ale de fakto reprezentowała interesy małoletniej N. N.. Poza tym sytuacja majątkowa i rodzinna pozwanej uniemożliwiłaby uiszczenie kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego, bez uszczerbku koniecznego dla utrzymania siebie i dzieci.